

Back Bernát a legsürgősebben megoldandó városi feladatokról.

(A Délmagyarország munkatársától.) A lapok husvét szüneti számai a konvencionális közéleti nyilatkozatok találkozóhelye szoktak lenni. A Délmagyarország régóta szakított ezzel a konvencióval is és a gyors és modern hírszolgáltatás mellett minden sorával és szavával a közérdek komoly szolgálatára kíván sietni. Ez a szándék vezetett bennünket, amikor felkerestük Back Bernát felsőházi póttagot, a szegedi közéletnek ezt a kivételesen kimagasló és finom egyéniségét és beszélgetést folytattunk vele városi ügyekről. Back Bernát tömören összegezte mondanivalóit. Azt hisszük azonban, hogy ezzel a tömörséggel is hatni fog és husvét nyilatkozata erőteljes és eredményes akció megindítója lesz. A legsürgősebben megoldandó városi feladatokról Back Bernát a következőket volt szíves mondani:

— Véleményem szerint kizárólag az lenne helyes és célravezető, ha osztály-, politikai és felekezeti különbség nélkül a társadalom valamennyi rétege tömörülne a városi pártban és a városi párt programjának keresztülvitelére. Mi legyen ez a program? A város fejlesztése: csatornázás, kövezés, világítás, de természetesen mindez nemcsak a Belvárosban, hanem a külvárosokban is. Mert igenis feltölteni, rendezni és közművekkel kell ellátni valamennyi külvárosrészt és autóbuszjáratokkal, esetleg valamilyen más módon összekötni őket a Belvárossal. Ezidőszereint ugyanis a városnak csak azon egymástól messzeeső pontjai vannak összekötve, amelyekhez villamos visz, van azonban igen sok ucca, ahonnan félórai, meg háromnegyedórás gyaloglás után lehet beérni a Belvárosba.

— Feltétlenül egészséges lakásviszonyokat kell teremteni. Meg kell szüntetni a pincelakásokat és vagy munkásházakat építtessen a város, vagy olyan bérházakat, amelyek tömeglakások céljaira szolgálnak, de legyenek végre ebben a városban mindenütt egészséges lakások. Meg kell annak szünni, hogy Szegednek vezető szerepe legyen a tuberkulózis tenyésztése és pusztítása terén és ezt főleg egészséges lakásviszonyok teremtésével érhetjük el. Ugyancsak egészségügyi okok miatt locsolni kell nyáron az egész várost, tehát nemcsak a Belvárost. Nincsenek Szegeden parkok. Valamennyi külvárosrészen kellene néhány holdnyi területen parkot létesíteni, hogy mindig megtalálja a maga szolid és egészséges

innom minden falatra. Azt hiszem, sütvé, sóval, paprikával egészen elszívelhető eledel volna. Így se rossz, olyan, mint az éretlen kókuszdió. Csak-hogy én az éretlen kókuszdiót se szeretem.

Különb az ebédnél mindig sokat gondolok rád, drussza. Ha griz, spenót, paradicsom, lekvár, sárgarépa kerül az asztalra, azt mindig meghagyom neked. Nem akarom dicsérni magam, de kevés unoka választotta meg ilyen szerencsésen az apáját, mint te, te trifurcifer!

És hogy mikor dücc haza, apapa? Fölhatalmazlak minden olyan hír megcáfolására, mintha én többet sohse akarnék visszamenni Szegedre. Nem evett meg se a fiumei cápa, se a Hümmér, — nem kínált meg kultuszminiszterséggel Mussolini és nem szöktetett meg egy montenegrói hercegnek sem. — Amár ami ezt az utolsó lehetőséget illeti, illeti — de félek, hogy a levelem a nagy kezébe talál kerülni és akkor csakugyan nagyon megdöglendő lesz a hazatérésem.

Majd ha a kis csirkék nem csipognak, kis szívem... És addig is otthon vagyok egy nap százszor és járok ide-oda a kulturpalota, meg a Kölcsey-ucca közt, mint a vetélő. Mikor a nap süt rád, én vagyok az; ha szellőcske fujdogálja a szőszke hajad, én vagyok az; ha csillag vigyázza az éjszakai álmod, én vagyok az és ha néha, reggeli ébredéskor egy könnyet találsz a vánszónádán, azt is én hagytam ott,

mejszi apapád.

U. i. Tisztelem a fecskéket, gondolom, elseje után már ott voltak, — erre nem jártak, elég sok is itt a szeplős néni. Továbbá örömmel hallom, hogy ha elesel, már a magad erejéből is fel tudsz kelni. Ugyis kell, barátom. Idejekorán mentesítsd magad minden asszonyi befolyástól. Sic itur ad astra...

szórakozását valamennyi városrész lakója és ne kelljen egy órát, esetleg még többet gyalogolni, ha egy kicsit zöldbe akarnak menni. Nincsenek sétaterek. Itt van például a Felső-tiszpart a Stefániától a körtöltésig. Ezen az egész útvonalon fasort kellene létesíteni, padokat elhelyezni.

„Egy népi társadalom jóléte és szociális megelégedettsége hozza magával az ország feltámadását” — üzeni Szegednek husvételre Pakots József.

Budapest, husvétel előtt. (A Délmagyarország munkatársától.) A parlament vigasztalanul álmoss, üres és bóbiskoló. A miniszteri bársonyszékek üresek, a jobb oldalon bóbiskolnak néhányan, hogy mégse kelljen felfüggeszteni az ülést. A baloldali folyosó délfelé megelégnél kicsit, az ablakok bársonypamlagain elvonulva meghitt csoportok alakulnak: bent a teremben Kontra Aladár beszél — népjólétről, fajvédő alapon szociális problémákról! Vigasztalan hangulat ez és ezért a maroknyi ellenzék inkább elvonul a folyosó pamlagjai közé.

A megmaradt ellenzéki árvák összefutva suttognak itt, a jobb oldalról áttévedt egységek mosolygósak és vidámak. Viccekre is ráérnek. Gömbös csapta félre most a terem függönyét. Udvara közepén kacag a folyosón. Lakkcipője csillog, nadrágja élesen vasalt, a népjóléti miniszter éppen most gratulált neki.

És míg változik így a folyosó, míg az udvarok lelkesen udvarolnak a «Kormányképes vezéreknél», Pakots József husvételre és a magyar feltámadást emlegeti. (Bent a Házban Kontra Aladár beszél népjólétről és Kunszentmiklós orgoványi követe buzgón helyesel neki.) A sok reménytelen mondat után ezeket mondja Pakots József husvételre Szegednek:

— A feltámadás ünnepe önkénytelenül a magyar politikai és gazdasági megújulás kérdését vetíti az ember elé. A hosszú gazdasági böjtnapokat vajjon felváltja-e a feltámadás, az életörömök hallelujája, amelyre oly sóvárán áhít ez a vergődő magyarság.

— A költségvetési vita felszínre vetette mindazokat a gazdasági és szociálpolitikai problémákat, amelyek a nagy konszolidációs mű mechanizmusában, mint hiányzó energiák mutatkoznak. A kormány úgy cselekszik, mintha minden rendben volna. A régi két vezérszólam uralja a gazdasági és szociálpolitikai programját: az államháztartás egyensúlya és a magángazdaság helyreállítása. E kettő között egyszintű mérleget állít, félti

— Nagyjából ezek lennének véleményem szerint a legsürgősebb megoldásra váró városi feladatok. Ezek érdekében kellene tömörülni a városi pártban az egész városi lakosságnak, hogy a sok meddő beszéd és szónokolgatás helyett sikerüljön egységes erővel mindazt létesíteni, amire ebben a városban most már égető szükség van, amit a közvetlenül érdekeltek is jogosan követelnek és aminek a létesítését tovább elodáznai most már igazán nem lehet.

az államháztartás egyensúlyát a magángazdaság javára igényelhető beruházásoktól és azt az árculus viciózust variálja anélkül, hogy valamely komoly koncepciója volna a problémák megoldására.

— A kormány zokon veszi az ellenzékét, hogy életszükségletekkel számoló gazdasági politikát követel, hogy élje vonultatja a szociális nyomor riasztó, szörnyű képeit, hogy felhívja a szabadságjogok zsarnoki eltiprását és hogy a szellemi szabadság és gazdasági szabadság közötti junktimot fel meri állítani. Pedig a közszabadságok kérdésében — minők a sajtó teljes szabadsága, a gyűlékezési és egyesülési jog, az esküdtszék visszaállítása — bennefoglaltatik a gazdasági szabadság érvényesülési lehetősége is.

Csak szabad ország szabad szellemi erőifejtése mellett érvényesülhetnek a gazdasági erők és az egyén gazdasági boldogulása jelenti a nemzet feltámadását.

— Már Széchenyi megmondta a Hitel-ben, hogy «az egyéni jólét a nemzeti boldogulás alapja». Az ellenzék a feltámadás szimbolusát jelentő magasztos ünnepén a magyar kálvária tanulsága nyomán nem ettől a kormánytól várja a megújulást és az annyira hangzottatott nemzeti renaissancet. Egy népi társadalom jóléte, bizalma és szociális megelégedettsége hozza magával a nemzet sebb jövőjét, az ország feltámadását. El kell következni tehát a demokrácia megváltó eszméinek a nagy diadalnak, hogy teljes legyen a magyar husvétel.

E szavaknál a felcsapódó ajtókon és fellobbanó függönyökön az éljenzés és taps dübörgő hangja száll ki a folyosóra. Kontra Aladár befejezte beszédét. Megtapsolták.

Vér György.

Sztanykovszky Tibor — Krisztus személyesítője.

Husvét passiójáték a Csillagbörtönben.

(A Délmagyarország munkatársától.) A börtönökben, ahol az élet kapuja hosszabb-rövidebb időre becsukódik az elítéltek mögött, az élet viharában megkeményedett szívek felengednek és a fátyolos tekintetű rabnak legkedvesebb olvasmánya a biblia lesz. A szegedi Csillagbörtönben is boldogok a rabok, ha a napi rendes foglalatosság mellett olyan munkát is találnak, amely mellett feledni és megnyugodni lehet. A Csillagbörtönben a rabok így hónapok hosszú tanulásával készültek az evangéliumi passió előadására. Az elítéltek valósággal versengtek egymással abban, hogy a passiójáték egy-egy szerepét megkapják, megtanulhassák és eljátszhatják. Naponta egy-egy órát próbáltak a szereplők. Husvétel előtt két héttel már mindenki betéve tudta szerepét. De nemcsak a szereplők tanulták be a passió fenséges mondatait, hanem a többi rabok is.

Reggeli sétaték alkalmával a börtön udvarán fel-felhangzottak Krisztus szavai.

— Uram, Uram, miért hagytál el engem, — sóhajtozták fenhagon Krisztus megszemélyesítője, aki a sétaték alkalmával már szá-

zadszor róta végig a kurtára szabott sétaték helyet.

Krisztus szerepét Sztanykovszky Tibor, a Tisza-gyilkosság 15 évre elítélt vádlottja kapta meg,

aki intelligenciájával messze kitűnt rabtársai közül. Sztanykovszkynak szinte nem is kellett tanulni Krisztus szerepét. Amióta lakója a börtönnek, mindennap olvasgatja az evangéliumot.

A börtön tanítója mellett ő taníttatta a szereplőket, tudta Kaiás, Judás és a játék összes szereplőinek szerepét és így valósággal a rendező szerepét töltötte be. Sztanykovszky a passiójáték alapos betanulásának idejére a memoár-írást is abbahagyta. A passiójátékok legalább félévvel vetették vissza a Tisza-gyilkosság legendájának elkészülését. Pedig Sztanykovszky úgy tervezte, hogy ez év nyarára elkészül életének nagy munkájával, amely egyben végleges választ adott volna szerinte arra a még mindig homályba borított kérdésre, hogy kik voltak a Tisza-gyilkosság igazi tettesei.

A passiójátékok első előadása Virágvasárnapján volt a Csillagbörtönben. Másodszor